

Det drejede sig om den Opgave at flytte den store Beholdning af eksplosive Stoffer, hvis Fare for København den ærede Ordfører saa malende har skildret. Det er nu ikke saa let en Sag som f. Eks. at flytte en Beholdning gammelt Jern fra en Oplagsplads til en anden. De Fordringer, som stilles, maa være for det første, at Krudttet magasineres paa et Sted, hvortil Militæretaten har forholdsvis let Adgang, for det andet hvor civile saa vidt muligt ikke kunne komme hen, for det tredje maa det fordeles i saa mange smaa Partier som muligt, som maa være vel isolerede fra hverandre — Faren ved den nuværende Ordning er jo netop, at store Beholdninger af Krudt ere ophobede paa et forholdsvis lille Areal —, og for det fjerde maa Beholdningerne være bombesikre, for at der ikke skal afstedkommes for stor Ulykke i Krigstid. Man vil forstaa, at det er vanskeligt at skaffe disse Forhold til Veje i Nærheden af en stor By. De Overvejelser, vi have haft i Krigsministeriet, have ogsaa vist, hvor kostbart det vilde være at tilvejebringe de fornødne Arealer, fjernede fra Huse og Boliger, og der at udføre de nødvendige Jord- og Betonarbejder. Det var derfor en i enhver Henseende langt bedre Løsning at lægge Krudtet ud i Vestenceinten. Her fandtes alle de Betingelser, som man ellers ikke finder i Hovedstadens Nærhed: Den er let tilgængelig for Militæretaten, den er afspærret for uvedkommende, her fandtes netop de Jordvolde, hvor under man med en forholdsvis ringe Udgift kunde indrette de fornødne bombesikre Rum. Hvad der er hvilket som helst andet Sted kun kunde naas ved en Udgift af over 1 Million Kr. — 1,428,000 Kr. — og det endda kun paa en for civile og militære ikke fuldt tilfredsstillende Maade, kunde man her opnaa for $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og med den størst tænkelige Sikkerhed mod Eksplosionsfare. Enhver, som virkelig vil tænke paa at varetage Borgernes og Statskassens Tarv, maa indrømme, at den opnaaede Løsning af det vanskelige Krudttaarnsspørgsmaal er den bedste, som man kunde tænke sig. Det er jo for øvrigt Forsvarskommissionen, som skal overveje hele Forsvarssagens Ordning og saaledes ogsaa Befæstningsspørgsmaalet. Derfor blev der af Finansudvalget spurgt om, hvad man skulde gøre, naar Krudtmagasinerne vare flyttede ud i Enceinten, og Resultatet af Forsvarskommissionens Overvejelser saa blev, at Regering og Rigsdag derefter enedes om at sløjfe Fæstningen.

Dette Spørgsmaal blev — som ogsaa angivet af den ærede Ordfører — besvaret derhen, at man saa maatte lade de tre smaa Voldstykker, som indeholdt Krudtmagasinerne, blive staaende. For Krigsministeriets Vedkommende vil jeg ligeledes bestemt hævde, at det var Hensynet til den civile Befolkning, som rejste hele Spørgsmaalet. Bevæggrunden var saaledes for Krigsministeriet den samme som for Udvalget.

Man har klaget over, at Udgiften ved Anlægget i Vestenceinten var uforholdsmæssig høj, men det er i Virkeligheden med Urette. Selvfølgelig maatte de bombesikre Krudtmagasiner blive kostbarere end de tidligere brugte Træbygninger, som man netop ikke vilde have, og det synes mig ikke saa underligt, at man har maattet betale omtrent 3 Gange saa meget for de ny Anlæg som for de gamle, naar man betænker Forskellen i hele deres Karakter. Heldigvis kunde Foranstaltningen gennemføres uden Forøgelse af Militærbudgettet, uden direkte Udgift for Statskassen. Jeg kan derfor kun se Fordele ved Arrangementet. I Forfjor forelagde jeg ved mit Møde med Finansudvalget i December 1901 Oplysninger om de ny Magasiner, jeg forelagde nøjagtige Tegninger i Opstalt, Plan og Gennemsnit — jeg har dem her i min Haand tilligemed de fuldstændige Overslag. Her er Tegninger over hver enkelt af de Grupper af Magasiner, om hvilke der er Tale, et Billede af dem set for fra, set i Gennemsnit og set for oven, med Angivelse af hver enkelt af Kasematterne. Den hele Sikring imod Beskydning, Forstuen, som der har været Tale om, og enhver Detail er optagen i det fuldstændige Overslag, som jeg her holder i min Haand, og som ogsaa var med i Finansudvalget ved denne Sags første Behandling. Der er her givet fuldstændige Oplysninger om ethvert Spørgsmaal, som vedrører Sagen. Jeg har aldrig nægtet Finansudvalget nogen Oplysning. Dersom nogen af Finansudvalget skulde have misforstaaet, hvad der her er meddelt, kan jeg virkelig ikke bære noget Ansvar derfor. Jeg kender ikke nogen bedre Maade til oplyse en saadan Sag paa end ved Betragtning af Bygningstegninger med tilhørende Overslag. Men selvfølgelig tale Tegninger et Sprog, som kun kan fuldt forstaaes af den, som er vant til at have at gøre med den Slags Sager. Bombesikre Krudtmagasiner høre jo ikke med til det daglige Liv for enhver.

Det er fremført som noget ejendom-